

ogsaa maa bestemme Lønnen for Lærereinderne. Sa, hvis det Princip, man er staaet ind paa i Loven af 8de Marts 1856, er rigtigt, det Princip, at foreskrive Communalbestyrelserne i Kjøbstæderne, ikke at Skolerne skulle præstere det og det, men at de Lærereinder, som de benytte, skulle de lønne paa den og den Maade — hvis det Princip er rigtigt, saa skal man naturligtvis fortsætte paa denne Bane; men saa vil Consequentsen blive, at den lovgivende Magt ligeledes maa sættes i Bevægelse i Henseende til alle de øvrige Lønninger, der udredes af Kjøbstædernes Communalbestyrelser; saa er der Politibetjente, saa er der Natvægtere og mangfoldige Andre, med Hensyn til hvilke man ligeledes maa sige, at ogsaa for dem skal den lovgivende Magt bestemme Lønningen. Det forekommer mig rigtigt, at, dersom man derimod erkjender, at dette Princip, at Staten skal sætte Lovgivningsmagten i Bevægelse for at bestemme Lønningerne for de kommunale Embedsmænd overhovedet, ikke er rigtigt, saa bør man forlade dette Princip saa snart som muligt, og dertil sigter mit Endringsforslag, idet det gaaer ud paa, at alt det Øvrige af Loven bliver staaende, og at kun, hvad der angaaer Lønningsforholdene saavel for Kjøbstæderne som for Landet, aldeles gaaer ud. — Jeg skal for mit Vedkommende erklære mig enig med den sidste høiere værdige Taler (Vindesbøll) i, hvad han udtalte om, at Loven aldeles ikke behøves; jeg troer, at man meget vel kan være tjent med den administrative Afgjørelse, som hidtil har fundet Sted, idet jeg villigt erkjender, at Ministeriet altid er kommet Communerne velvillig imøde, naar der indgaves Andragende i denne Retning. Derfor troer jeg, at vi kunne undvære denne Lov; men skal man have den, troer jeg, det er rigtigt, at man gjør Bestemmelserne eens for Kjøbstæderne og for Landet.

Jeg skal ikke længer trætte det høiere Taling med mine Bemærkninger, men der er dog en Ting, som jeg ikke kan undlade at oplyse om, og som vedrører det samme Princip, som ogsaa her er kommet frem. Naar man

vil undersøge det Udkast til Loven af 8de Marts 1856, som 11 Aar siden blev forelagt Rigsdagen, vil man finde, at der i dette Udkasts § 14 var optaget en Bestemmelse om, at Offer og Accidenter ikke skulde frabrages i den Løn, der skulde gives Lærerne paa Landet, og det var endvidere bestemt, at Skolepengene paa Landet skulde — saavidt jeg kan sjonne, jeg kan ikke nøjagtig regne det ud — være en lille Smule høiere for Landet, idet der var bestemt et vist Beløb, som skulde betales af Gaardmændene, og et andet Beløb, som skulde betales af Huusmændene, hvilket i Gjennemsnit forekommer mig maatte blive lidt høiere end det, der nu betales, nemlig for hvert Varit 3 Mk. Denne Bestemmelse i Lovudkastet blev forandret under Forhandlingerne i den lovgivende Forsamling, og i § 17 blev det bestemt, at Offer og Accidenter skulde frabrages i den Lønning, der skulde gives. Skolepengene bleve nivellerede baade for Kjøbstæderne og Landet. For Kjøbstædernes Vedkommende derimod stillede Sagen sig noget anderledes. I Udkastet var det bestemt, at Lønnen for en begyndende Lærer skulde være 125 Rd. og 50 Eb. Byg, men i den lovgivende Forsamling blev den forhøjet til 150 Rd. og 50 Eb. Byg. I det Lovudkast, vi idag forhandle, var der oprindeligt foreslaaet bestemte Lønninger for Lærereinder saavel i Byerne som paa Landet. Ved Behandlingen i det andet Ting ere disse Bestemmelser om faste Lønninger for Lærereinder paa Landet blevne udstemte, hvorimod den Løn, som er fastsat for Lærereinder i Kjøbstæderne, er forhøjet meget betydeligt, dog saaledes, at den kan nedsettes. Selv om den imidlertid bliver nedsat til det Yderste, som Loven giver Tilladelse til, vil den dog være høiere end efter det Udkast, som blev forelagt af Ministeren. Dette viser dog hen paa en ganske forunderlig Omhu for, at Udgifterne til Skolevæsenet paa Landet ikke skulde blive forhøiede, medens man for Kjøbstædernes Vedkommende har meent, at man der gjerne kunde give lidt Mere. Jeg forlanger ikke, at Lønnen for